

red, pifukesed, uued, wanad, raijutud ehk löi-
gatud, piistetud ja muljutud. Kõik seda tu-
leb tähele panna, kui inimene haamu tahab
parandada. Esiteks võtame uue haavade
parandamist ette. Kui need mitte suured ei
ole ja üsna uued, raijutud ehk löigatud on,
siis võib neid varsi kuiwa nartsakuga ehk kase-
puu valge koorega ehk tubaka lehega kinni
pandud saada. Säär juures peab aga haav
õige hoolega tasa kokku litsutud saama, nenda
et haava ääred üksteise vastu seisavad, siis
paraneb niisugune haav pea, kui aga tuult
ehk õhku sinna ligi ei saa. Ka võib rohe-
list plaastert sinna pääle panna. Seda plaas-
tert tehakse nenda: seks saavad raudreia ro-
hud võdetud, kui n'ad alles õitsevad. Sied
nopitakse ära, ja lehed kistakse varrede küllest
maha. Kui see töö valmis on, võetakse õisi
ja lehta kuus peu täit, nii palju kui peusse
mahub ja pannakse nii suure paja ehk katla
sisse, et kaheksa toopi hääd kanget õlut pääle
kallata võib, kus vahete vahel ka ümber
liigutama peab. Teisel päeval pannakse se-

dasama pada ehk katelt rohtude ja õllega tu-
lele, ja sinna juure pannakse nüüd veel üks
nael soku ehk lamba rasva ja nendasama
palju ka mee-waha ja waiku. Aga see kõik
peab enne peeneks tehtud olema. Peab aga
tihti ka ümber liigutamama. Nii pea, kui
see tulele pandud on, piistetakse üht keppi otse
püsti, kestele katla sisse ja võetakse jälle wälja,
kellest näha võib, kui kõrges rohu materiaal
seisab. Sest saadik siis, kust kepp märjaks
saanud, jagatakse märga kohta kepi pääl kolme
osasse. Aga seda segi peab ikka sagedaste
nii kaua ümber liigutama, kuni kolmas osa
keetes ära kahanenud on, mis kepiga järel kat-
sudes näha võib. Kui nimetatud osa ära
keenud, siis kallatakse see üle jäänud wedelik
kohe tulelt võttes ühe seks valmis pandud
puhta koti läbi nõuu sisse ja pigistatakse nii
kaua kuni kõik wedelik paksum läbi koti wälja
nõrdunud on ja lastakse siis külmaks minna,
mis kui waha rattas nõu sees õlle pääle han-
gub. Seda võetakse ja pannakse kuiwa, aga
mitte soja koha pääle, hoolega paigale.